

Likviditeten

pr. 28. februar 2010

Indholdsfortegnelse

1. LIKVIDITETSOPGØRELSE.....	3
Månedlig likviditetsopgørelse	3
Daglig saldo	3
Kassekreditreglen	4
2. SKØN FOR GENNEMSNITSLIKVIDITETEN	5
Likviditetsforudsætningerne.....	5
Den lineære model	6
Bogføringsmodellen	7
Sammenligning.....	7
Skøn for 2010 og 2011	8

1. LIKVIDITETSOPGØRELSE

Månedlig likviditetsopgørelse

Likviditetsoversigten viser kassebeholdningen ved månedsskiftet og gennemsnitslikviditeten (gennemsnittet over de seneste 365 dage). Udover opgørelsen af den faktiske likviditet og gennemsnitslikviditeten, udarbejdes der skøn for udviklingen i gennemsnitslikviditeten for 2010 og 2011.

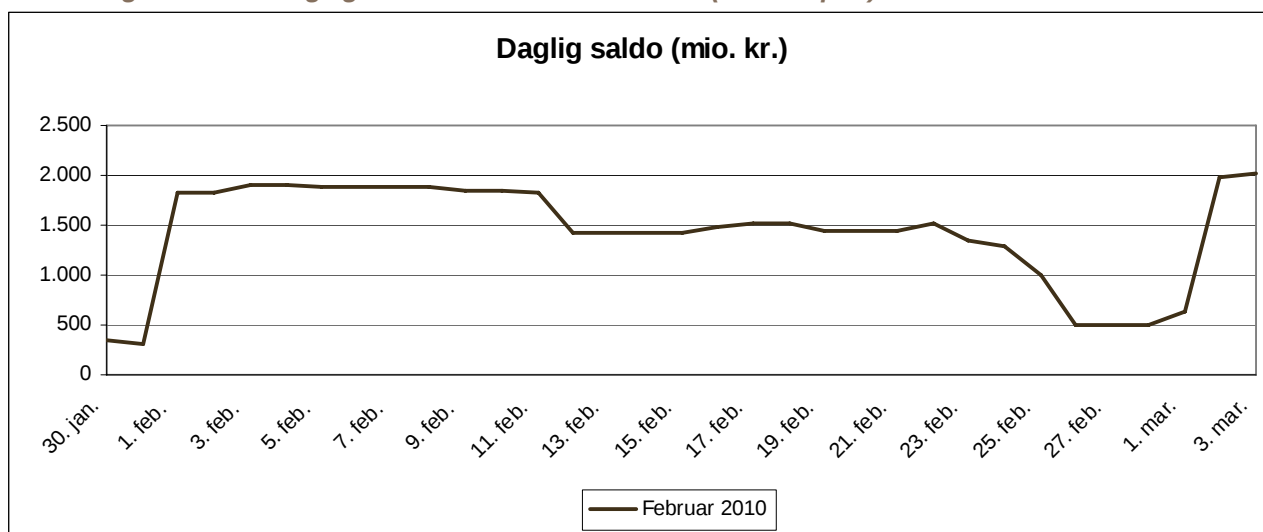
Likviditetsoversigt

Dato	Likviditet (saldo pr. dato)	12 mdr. dagligt gns. (Kassekreditreglen)
31.12.2009	196,2	1.491,2
31.01.2010	343,2	1.483,9
28.02.2010	501,5	1.462,4

Daglig saldo

Der er store udsving på den daglige saldo på regionens bankkonti, men det er samme mønster der gentages hver måned. Det hænger sammen med regionernes finansieringsform.

Udviklingen i den daglige saldo over en måned (eksempel)

Note: Der er enkelte måneder der afviger fra ovenstående. I januar udbetales det statslige aktivitetsbestemte bloktilskud på 550 mio. kr. De måneder hvor der optages lån vil ligeledes afvige fra den normale måned.

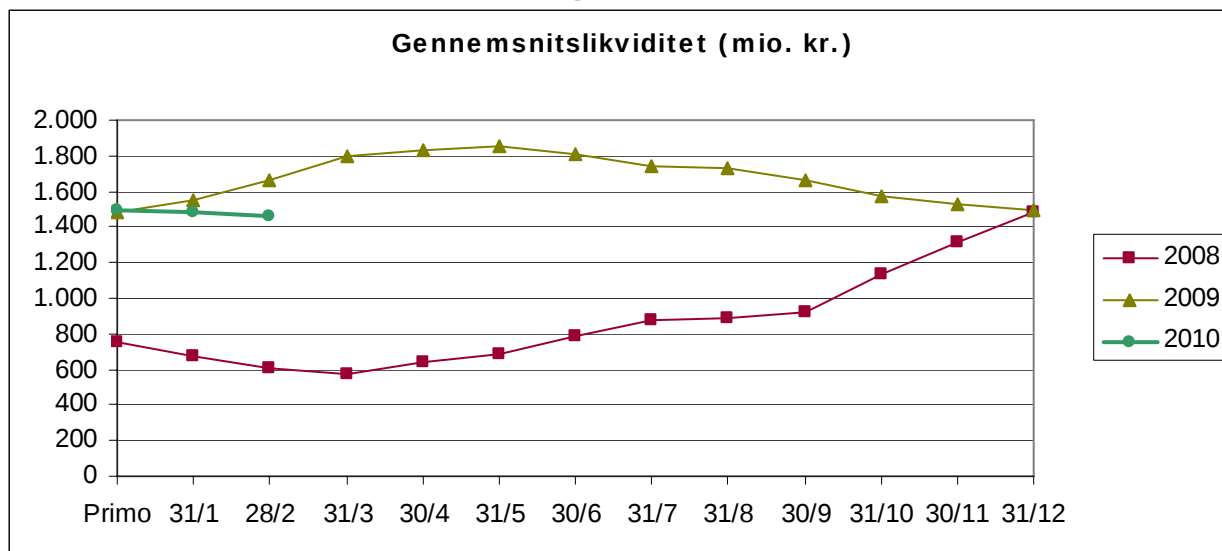
Den primære indtægt er bloktilskud, som bliver indbetalt 1. hverdag i måneden. Beløbet udgør ca. 1.500 mio. kr., som består af bloktilskuddet til sundhedsområdet og Regional Udvikling og den kommunale medfinansiering for sundhedsområdet.

Likviditeten falder langsomt hen til medio i måneden, hvor afregningen for primær sundhed for ca. 300 mio. kr. kører. Herefter forholder likviditeten sig relativt stabil frem til den sidste uge i måneden, hvor de løbende regninger betales og lønninger for knap 1.000 mio. kr. udbetales.

Kassekreditreglen

Regionen indberetter hvert kvartal gennemsnitslikviditeten til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. I lånebekendtgørelsen for regionerne fremgår det af § 8, at gennemsnittet over de sidste 12 måneder af de daglige saldi for de likvide aktiver, skal være positiv. Dette kaldes for kassekreditreglen.

Gennemsnitslikviditeten 2008, 2009 og 2010

Note: Den positive udvikling i gennemsnitslikviditeten frem til juni måned 2009 skyldtes omlægningen af amternes kassekreditter for 1.240,9 mio. kr. i marts 2008 og låneoptag i maj 2008 på i alt 713,6 mio. kr.

Gennemsnitslikviditeten er faldende for Region Midtjylland. Af budgettet for 2010 fremgår det at gennemsnitslikviditeten er på vej mod 0. I likviditetsberegningen for Budget 2010 blev det forudsat, at anlægsudgifterne bruges fuldt ud, at driftsbudgetterne overholdes, og at der i 2010 er et låneoptag for sundhedsområdet på i alt 478 mio. kr.

De forventede overførsler på ca. 1.000 mio. kr. fra 2009 til 2010 vil udskyde tidspunktet hvor gennemsnitslikviditeten bliver negativ.

Det har den betydning, at effekten af at gennemsnitslikviditeten går mod 0, ikke får fuld effekt inden udgangen af 2010, da man i forhold til kassekreditreglen regner på gennemsnitslikviditeten over de sidste 12 måneder. Det ændrer imidlertid ikke på retningen af udviklingen – udelukkende på med hvilken hastighed gennemsnitslikviditeten går mod 0.

Principperne for beregningen af gennemsnitslikviditeten er at samtlige bevillinger bruges fuldt ud, herunder at der ikke er merforbrug på driften samt at de øvrige forudsætninger i budgettet holder inklusive de forudsatte låneoptag.

2. SKØN FOR GENNEMSNITSLIKVIDITETEN

Likviditetsforudsætningerne

Der er udarbejdet et skøn pr. 28. februar 2010 for den forventede gennemsnitslikviditet for 2010 og 2011 på baggrund af det korrigerede budget for 2010 og de skønnede overførsler.

Det samlede kassetræk udgør jf. budgetvedtagelsen 73 mio. kr. Budget 2010 er præget af, at regionen primo september 2009 modtog afslag på tidligere ansøgte dispensationer vedrørende finansieringen af en hurtig indfasning af overgangsordningen¹ for det statslige bloktilskud samt dele af låneoptaget vedrørende 2009. Det forventes fortsat at likviditetsudlægget på 212 mio. kr. i 2009 vedr. kvalitetsfondsprojekter udbetales i 2010.

I 2011 er der forudsat balance i økonomien, altså at årets likvide beholdning er den samme primo og ultimo 2011.

Låneoptag

Der er i 2010 budgetteret med optagelse af lån på markedsvilkår for 477,7 mio. kr. Det drejer sig om lån til følgende:

- Lån til afdrag på lån på sundhedsområdet i 2010 (176,2 mio. kr.)
- Lån til medicoteknisk udstyr (42,4 mio. kr.)
- Lån til likviditetssikring af drifts- og anlægsfinansiering (100 mio. kr.)
- Lån til investering i moderne sygehusstruktur (68,1 mio. kr.)
- Lån til energiprojekter (91,0 mio. kr.)

Det blev i forbindelse med Budgetforliget 2010 aftalt, "at gennemføre de nødvendige tiltag, der skal sikre, at regionen overholder kassekreditreglen med en positiv kassebeholdning set over de seneste 12 måneder". Herunder at der søges om dispensation til låneoptag på 300 mio. kr. til styrkelse af Region Midtjyllands likviditet. Låneoptaget på 300 mio. kr. er *ikke* medregnet i likviditetsskønnet.

På Regionsrådsmødet den 24. februar 2010 var Region Midtjyllands økonomiske udfordring i 2010 og frem på dagsordenen. Der skønnes yderligere merudgifter til ny dyr medicin og samhandel med andre regioner på 75 mio. kr., heraf finansieres 25 mio. kr. ved besparelser og de resterende 50 mio. kr. lånefinansieres jf. den forventede ændring i bloktilskuddet. For 2010 fremsendes låneansøgning på optagelse af lån til udmøntning af den foreløbige spareramme på 160 mio. kr. Låneansøgningen øges med 50 mio. kr. til 210 mio. kr., svarende til den samlede

¹ Overgangsordningen for årene 2007-2011 indebærer, at regioner med et beregnet overskud på sundhedsområdet som følge af reformen betaler til regioner med et beregnet underskud. For Region Midtjylland udgør den byrdefordelingsmæssige gevinst ca. 382 mio. kr. ved fuld indregning fra 2012. I 2010 reduceres bloktilskuddet med 127,3 mio. kr. Det skal bemærkes, at Region Midtjylland med Økonomaftalen for 2009, ved en aftale regionerne imellem, fik mulighed for at hæve sit udgiftsniveau med et beløb, som modsvarer overgangsordningen. Der er ingen tilsvarende aftale for 2010.

forventede ændring af bloktilskuddet. Samtidig ansøges der om låneoptag på 300 mio. kr. til styrkelse af Region Midtjyllands likviditet. For 2011 ansøges der om låneoptag på 64 mio. kr. svarende til effekten af overgangsordningen på bloktilskuddet for 2011.

Skønnede overførsler

Overførslerne godkendes af Regionsrådet i maj 2010. De skønnede overførsler udgør jf. nedenstående tabel ca. 1.000 mio. kr.

Sidste års niveau for overførslerne er derfor fastholdt ved udarbejdelsen et skøn for gennemsnitslikviditeten i 2010. Der er *ikke* medregnet et skøn for eventuelle overførsler vedrørende 2011.

Opgørelse af skøn for overførsler fra 2009 til 2010

Mio. kr.	Overførselssagen 2008 til 2009	Skønnede overførsler 2009 til 2010
<i>Drift</i>	<i>390,2</i>	Driftsoverførslerne skønnes at udgøre knap 300 mio. kr., hvoraf Regional Udvikling udgør ca. 196 mio. kr.
Sundhedsområdet	144,9	
Socialområdet	58,0	
Regional Udvikling	157,5	
Fælles formål	29,8	
<i>Anlæg</i>	<i>703,6</i>	Anlægsoverførslerne skønnes at udgøre knap 700 mio. kr.
Sundhedsområdet	626,5	
Socialområdet	73,5	
Fælles formål	3,6	
I alt	1.093,8	Ca. 1.000 mio. kr.

Note: Fælles formål fordeles til de tre kredsløb jf. fordelingsnøglen.

Der arbejdes med to modeller til udarbejdelse af skøn for gennemsnitslikviditeten. Modellerne gennemgås nærmere i det følgende.

Formålet er at vise, hvor regionernes likviditet lander, når alle politiske bevillinger er gennemført som forudsat.

Den lineære model

Den lineære model fordeler årets udgifter og indtægter inklusive låneoptag i 12-dele. Modellen tager hverken hensyn til betalingsforskydninger henover årsskiftet, eller at udgifterne falder uens hen over året.

Modellen er hidtil blevet brugt til budgetlægningen, da den beregner gennemsnitslikviditeten i forhold til den likvide påvirkning for året, uden hensyntagen til f.eks. tidspunkt for låneoptag

eller andre forventninger til betalingstidspunkt. Det betyder, at den lineære model er mindre følsom over for månedlige forskydninger i f.eks. låneoptag.

Bogføringsmodellen

Bogføringsmodellen er udviklet, for at tage hensyn til bogføringsmønstret på udvalgte områder. Områderne er udvalgt, fordi deres udgiftsmønster er væsentligt bestemmende for forretningen og fordi de afviger fra 12-delene:

- Bogføringsmodellen fordeler løn, bloktilskud, kommunale betalinger, primær sundhed og anlæg jf. de bogførte udgifter og indtægter i 2009 fordelt på måneder.
- Lån optages i december og indtægter fra Kvalitetsfonden forudsættes at komme i december (fra 2011 i juli).
- De resterende udgifter og indtægter fordeles i 12-dele.

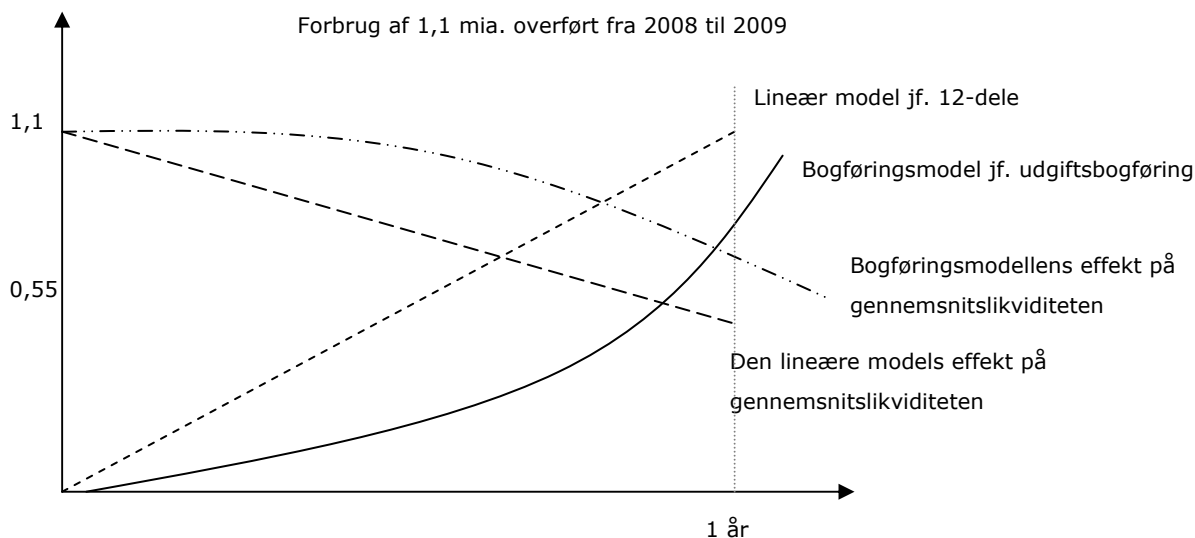
Bogføringsmodellen er mere optimistisk på lang sigt bl.a. fordi den indregner det statslige aktivitetsafhængige bloktilskud på 550 mio. kr. allerede fra januar. Det betyder at indtægten får fuld effekt inden udgangen af året, mens udgifterne er fordelt over hele året. Af øvrige effekter kan anlægsområdet f.eks. nævnes, hvor 46 % af udgifterne falder i årets sidste kvartal og supplementsperioden.

Bogføringsmodellen er mere følsom over for f.eks. forventet tidspunkt for låneoptag i forhold til den lineære model. Modsat er den bedre til at opfange betalingsforskydningerne hen over årsskiftet.

Sammenligning

Med baggrund i overførselssagen 2008 til 2009, hvor der blev overført 1.093,8 mio. kr. er der nedenfor tegnet en graf der viser hvordan de to modeller fungerer.

Forskel på de to modeller

Primo året er der en kassebeholdning på 1,1 mia. i uforbrugte midler. Den lineære model forudsætter at de 1,1 mia. vil blive brugt i 12 lige store dele, sådan at budgettet er fuldt ud brugt ultimo året. Reelt vil der være en forsinkelse på bogføringen (gælder især for anlægsområdet) og betalingen af udgifterne. Således er der jf. bogføringsmodellen reelt tale om en mere buet kurve.

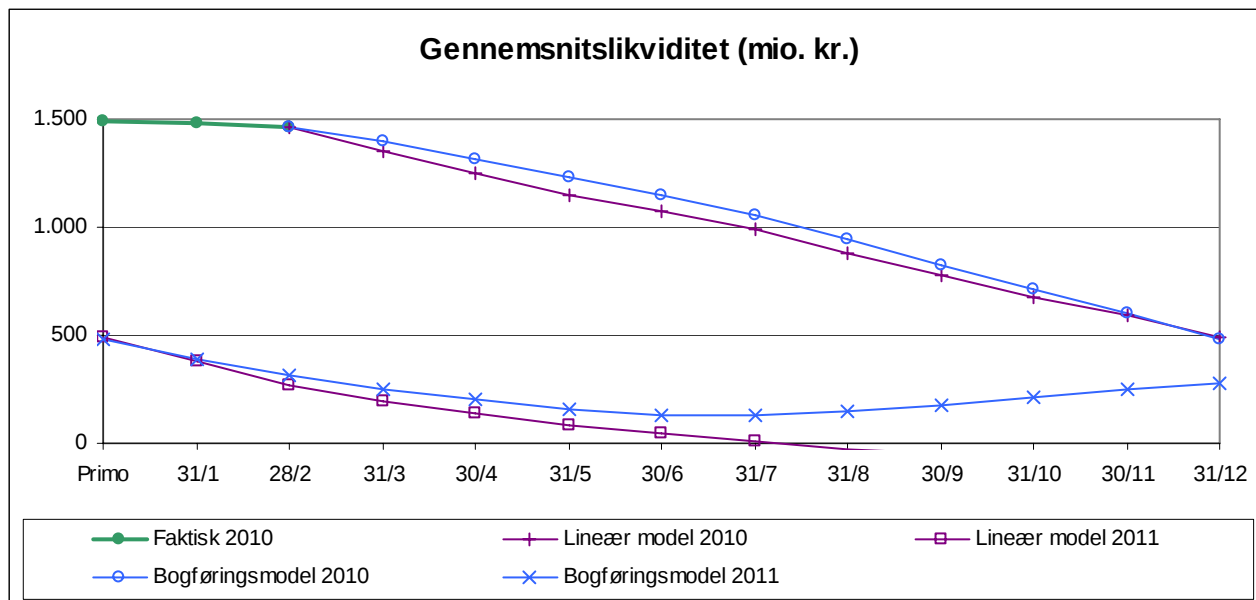
Effekten på gennemsnitslikviditeten er i henhold til den lineære model, at 1/12 bliver brugt hver måned. Idet gennemsnitslikviditeten beregnes bagud som gennemsnittet over 365 dage, vil effekten på gennemsnitslikviditeten være 50 % eller 550 mio. kr. For bogføringsmodellen er der tale om en mere buet kurve, idet indtægterne falder tidligere end udgifterne afholdes.

Det resterende forbrug på 550 mio. kr. slår først igennem i løbet af det følgende år, fordi likviditeten beregnes som gennemsnittet af de seneste 12 måneder. Derfor går der op til to år inden det samlede kassetræk på 1,1 mia. kr. fuldt ud kan måles på gennemsnitslikviditeten.

Skøn for 2010 og 2011

Likviditets modellerne viser den likviditet regionen vil have, målt efter kassekreditreglen, når alle vedtagne beslutninger i budgettet er gennemført, herunder at der ikke er merforbrug på driften samt at de øvrige forudsætninger i budgettet holder inklusive de forudsatte låneoptag. Der er *ikke* indarbejdet et skøn for overførsler af uforbrugte anlægsmidler fra 2010 til 2011.

Skønnet udvikling i gennemsnitslikviditeten

2010

Både den lineære model og bogføringsmodellen forventer en gennemsnitslikviditet på ca. 490 mio. kr. ved udgangen af 2010. Der er stadig usikkerhed omkring overførslerne, både ind og ud af året. Samtidig afventes årets første kvartalsrapport og det heri forventede regnskab for

2010. Der er ikke lavet et skøn for hvor meget der skal overføres fra 2010 til 2011 af f.eks. uforbrugte anlægsmidler.

2011

Ifølge den lineære model vil regionens gennemsnitslikviditet blive negativ i løbet af juli 2011.

Bogføringsmodellen forudser et lavpunkt i juni 2011 på ca. 100 mio. kr., hvorefter gennemsnitslikviditeten igen vil stige. Forudsætningerne herfor er at indtægterne fra Kvalitetsfonden falder i juni 2011. Der er på nuværende tidspunkt *ikke* indregnet låneoptag i 2011.